

We Lwowie, dnia 17. września 1912.

Aleg 1002

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie: 1) etatu Oddziału rachunkowego, 2) etatu biura krajowej Komisji dla włości rentowych, 3) etatu biura pośrednictwa pracy, 4) uzupełnienia przepisów o dyetach i kosztach podróży, 5) policzalności części dodatków aktywalnych do emerytury, 6) poborów maszynisty gmachu sejmowego, 7) dodatków drożyznianych dla aplikantów i stałych dyetaryuszy.

Wysoki Sejmie!

ad 1. Wydział krajowy przedkładając Wysokiemu Sejmowi preliminarz funduszu krajowego na rok 1911. umieścić przy poz. 18 lit. d Rubr. II. (dyurna dla oddziału rachunkowego) następujące wyjaśnienie:

„Wobec ciągłego wzrostu czynności w oddziale rachunkowym z powodu zwiększonych agend w dziale drogowym, melioracyjnym, szpitalnym i t. d. oraz corocznego przybywania funduszków, zachodzi potrzeba powiększenia sił w tym oddziale. Z uwagi jednak, że w roku zeszłym uchwalił Sejm pomnożenie etatu urzędników rachunkowych, przeto w bieżącym roku proponuje się tylko powiększenie obecnego stanu dyetaryuszy o 6 nowych, za wynagrodzeniem po 3 K.20 gr. Po doświadczeniu zrobionem w ciągu roku 1911. weźmie Wydział krajowy pod rozwagę, czy i o ile pomnożenie etatu urzędników Oddziału rachunkowego okaże się potrzebne.“

Komisya budżetowa w swem sprawozdaniu wyraziła zdanie, że w propozycji tej widzi dowód „z jak wielką zapobiegliwością i oszczędnością postępuje Wydział krajowy w kierunku koniecznego często podwyższania kredytów na ten cel“, a Wysoki Sejm na podstawie tego sprawozdania, kredyt na dyurna rachunkowe w proponowanej przez Wydział krajowy wysokości uchwalił.

Doświadczenie, zrobione w roku 1911. i w pierwszej połowie roku 1912. wykazało:

1. że obecny etat rachunkowy wobec wielkiego rozwoju i wzrostu czynności jest za szczupły, a liczba dyetaryuszy w stosunku do liczby stałych urzędników za wielką.

2. że Dyrektor oddziału rachunkowego i jego zastępca, na których obok innych czynności, połączonych z kierownictwem oddziału, ciąży nadto superrewizya załatwionych aktów, są pracą przeciążeni i obowiązkom swym, zwłaszcza w superrewizyi aktów, nadal sprostać sami nie będą mogli, że zachodzi przeto konieczna potrzeba dodania im do pomocy przynajmniej 2 rewidentów, jako superrewidentów.

3. że brak jest dostatecznej ilości sił do lustracyi gmin i powiatów, skutkiem czego lustracye te nie dość często przeprowadzane być mogą.

Obecny etat oddziału rachunkowego jest następujący:

- 1 Dyrektor w VI randze
- 1 Zastępca Dyrektora w VII randze
- 12 rewidentów w VIII randze
- 14 adjunktów w IX randze
- 15 oficyałów w X randze
- 15 asystentów w XI randze
- 14 praktykantów w XII randze
- 14 aplikantów bez rangi
- 65 dyetaryuszy

razem osób 151. — W tej liczbie zajmują dyetaryusze 43%. Personal ten jednak nie pracuje codziennie w pełnej swej liczbie, z natury bowiem rzeczy wydzierać się muszą liczne absencye. Obliczenie z roku 1911 wykazuje, że z powodu słabości, urlopów dla poratowania zdrowia, ćwiczeń wojskowych, sądów przysięgłych, komisji i delegacyi było w tym roku 6192 dni absencyi, czyli, że przeciętnie brakowało dziennie 17 osób.

Jeżeli pomimoto personal ten czynnościom, przechodzącym już jego siły mógł poddać, to tylko skutkiem pracy bardzo wyczerpanej a nadto pracy w godzinach popołudniowych. Wiele też czynności ważnych załatwiać musieli dyetaryusze, a więc funkcyonaryusze niewyrobieni i nieodpowiedzialni. Czynności łatwiejsze a zwłaszcza pomocnicze mogą być bez uszczerbku dla urzędowania i z korzyścią dla funduszu krajowego przez dyetaryuszy załatwiane. Wyręczanie się jednak dyetaryuszami w czynnościach ważniejszych, wymagających rutyny i pewnej chociażby samodzielności przedstawia niejedną ujemną stronę. Praca ich nie może być ani tak wydatną ani tak dokładną jak praca urzędników stałych — wyrobionych — rutynowanych i poczucie odpowiedzialności mających. Brak doświadczenia i rutyny uzupełniać się musi udzielaniem im częstych i ścisłych informacyi — co odrywa starszych urzędników od własnych zajęć — utrudnia niepomniernie ich urzędowanie — a wreszcie przysparza znacznie zajęcia rewidentom, powołanym do kontroli i rewizyi aktów. Dyetaryusze wreszcie jako niezwiązani stale z urzędem, często się zmieniają, — w miejsce ustępującego, już nieco wyrobionego, przybywa siła świeża, którą na nowo uczyć i informować trzeba. Ten stan rzeczy mógłby w przyszłości niekorzystnie odbić się na dokładności i szybkości w urzędowaniu. Wydział krajowy licząc się też z tym stanem i z obowiązku czuwania nad tem, by zapewnić możliwie jak najlepszą administracyę, uważa za konieczne powiększenie etatu rachunkowego o 5 posad i zamienienie 15 dyetaryuszy na 15 posad etatowych, czyli powiększenie tego etatu o 20 posad z równoczesnem zwinięciem 15 dyurn. W szczególności proponuje Wydział krajowy powiększenie etatu o 3 posady rewidentów w randze VIII. Po powiększeniu liczby rewidentów będzie mógł Wydział krajowy przeznaczyć dwóch do superrewizyi aktów, za którą to czynność postanowił przyznać im dodatki osobiste do emerytury niepoliczalne po 400 koron rocznie — trzeciego zaś rewidenta zamierza użyć do lustracyi gmin i powiatów.

2. o trzy posady adjunktów w IX randze,

3. o trzy posady oficyałów w X randze.

Jednego adjunkta i jednego oficyała przeznaczy Wydział krajowy do lustracyi gmin i powiatów.

4. o trzy posady asystentów w XI randze

5. o cztery posady praktykantów w XII randze

6. o cztery posady aplikantów (bez rangi) z adjutem po 1.200 Kor.

Zarazem proponuje Wydział krajowy zredukować liczbę dyetaryuszy o 15 miejsc, właściwie więc powiększenie etatu będzie o 5 posad, z których 3 w randze, VIII, jedna w randze IX. i jedna w randze X., utworzenie zaś dalszych 15 posad, z których dwie w randze IX., dwie w randze X., trzy w randze XI, cztery w randze XII, cztery bez rangi z adjutami po 1.200 K., nie będzie powiększeniem etatu,

lecz będzie zamianą 15 funkcjonaryuszy niestałych na urzędników etatowych — przez co zbyt nieproporcjonalność między liczbą urzędników stałych, a zbyt wielką liczbą dyetaryuszy w części przynajmniej usunięta zostanie.

Wydział krajowy w przekonaniu, że Wysoki Sejm propozycję jego przychylnie oceni i przyjmie, wstawia odnośnie kredyty w Rubr. II. preliminarza na rok 1913.

ad 2. Etat Oddziału rachunkowego w biurze krajowej Komisji dla włości rentowych obejmuje następujące posady:

1. jednego oficyała w randze X.
2. jednego asystenta w randze XI.
3. dwóch aplikantów z adjutem po 1.200 kor.
4. jednego dyetaryusza.

Całą rachunkowość biura i funduszków włości rentowych prowadzi urzędnik w randze X. Z uwagi, że prowadzi on ją zupełnie samodzielnie i z dobrym skutkiem, a powierzony mu dział wymaga dużo pracy i wkłada nań wielką odpowiedzialność, Wydział krajowy zgodnie z wnioskiem krajowej Komisji dla włości rentowych przedstawia Wysokiemu Sejmowi wniosek na utworzenie w dziale rachunkowym tego biura posady adjunkta rachunkowego w IX. randze z równoczesnym zwinięciem istniejącej w tym dziale posady oficyała w X. randze.

Wskutek zaś wzrostu czynności rachunkowych, spowodowanego wzrostem liczby udzielonych pożyczek, wnosi Wydział krajowy na powiększenie tego etatu o jedną posadę praktykanta rachunkowego w randze XII. i o jednego dyetaryusza z wynagrodzeniem po 3 K. 20 h. dziennie.

ad 3. W etacie manipulacyjnym biura pośrednictwa pracy jest posada pisarza etatowego w XII randze. Ponieważ posada ta utworzona została jeszcze z początkiem roku 1910. przeto dla utrzymania równomiernego stosunku awansowego, urzędnika, zajmującego tę posadę z urzędnikami głównego oddziału manipulacyjnego przedkłada Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi wniosek na utworzenie w etacie działu manipulacyjnego biura pośrednictwa pracy posady asystenta manipulacyjnego w randze XI. z równoczesnym zwinięciem w tym dziale posady pisarza etatowego w randze XII.

ad 4. Uchwałą z 14. lutego 1912. ustanowił Wysoki Sejm w granicach istniejącego etatu Wydziału krajowego 5 posad V. rangi. Ponieważ przepisy o dyetach i kosztach podróży urzędników uchwalone wcześniej a mianowicie dnia 17. listopada 1905. nie zawierają postanowień o dyetach i kosztach podróży urzędników tej rangi, należy przeto przepisy te uzupełnić. Trzymając się norm rządowych, które służyły za podstawę do uchwały z dnia 17. listopada 1905, należy uzupełnić przepisy o dyetach i kosztach podróży przez dodanie postanowienia, że urzędnikom rangi V. należy się I. klasa a dyety ich wynoszą po 21 koron dziennie. Zresztą mają mieć do urzędników tej rangi zastosowanie powołane wyżej przepisy uchwały z 17. listopada 1905.

ad 5. Uchwałą z dnia 16. marca 1907. ustanowił Wysoki Sejm następujące dodatki aktywne dla urzędników Wydziału krajowego:

w randze VI	1.472 K
w randze VII	1.288 „
w randze VIII	1.104 „
w randze IX	960 „
w randze X	768 „
w randze XI	576 „
w randze XII	576 „

Zarazem upoważnił Wysoki Sejm Wydział krajowy, by począwszy od 1. lipca 1907. przy przeniesieniu urzędnika w stan spoczynku doliczał przy wymiarze emerytury do ostatniej płacy z pobieranego przezeń dodatku:

w randze VI kwotę	640 K
„ „ VII	560 „
„ „ VIII	480 „
„ „ IX	400 „
„ „ X	320 „
„ „ XI	240 „
„ „ XII	240 „

przyczem postanowił Wysoki Sejm, że urzędnicy Wydziału krajowego prócz dotychczasowych wkładek jednorazowych i bieżących, oznaczonych w statucie emerytal-

nym z dnia 15. lutego 1898. wnosić będą od dnia 1. lipca 1907. do funduszu krajowego na cele etatowe od poborów aktywalnych, policzalnych do wymiaru emerytury tytułem dodatkowego, rocznego przyczynku od części pobieranego dodatku aktywalnego do emerytury policzalnego 0'80% rocznie.

Uchwałą Wysokiego Sejmu z 14. lutego 1912. zostały dodatki aktywne podwyższone i wynoszą obecnie:

w randze	V	2.200 K
"	"	VI	1.840 "
"	"	VII	1.610 "
"	"	VIII	1.380 "
"	"	IX	1.200 "
"	"	X	960 "
"	"	XI	720 "
"	"	XII	720 "

W sprawozdaniu komisji budżetowej podniesiono, że te nowe dodatki aktywne „nadawałyby się równie jak dawniejsze do procentowego zaliczenia do wymiaru emerytury“. Komisja budżetowa nie uważała za stosowne podjąć sama inicjatywę i wystąpić w tym względzie z rezolucją, — ale „postanowiła ocenienie powyższej sprawy, a w danym razie poczynienie odpowiednich wniosków pozostawić Wydziałowi krajowemu“. Wydział krajowy wziął sprawę tę pod rozwagę a idąc śladem myśli, poruszonej — przez Komisję budżetową, przedstawia Wysokiemu Sejmowi wniosek, ażeby zachowując niezmienny stosunek procentowy, przy przeniesieniu urzędnika w stan spoczynku doliczać do wymiaru emerytury z pobieranego przezeń dodatku aktywalnego:

w randze	V	kwotę 1.000 Koron		zamiast 800 Koron
"	"	VI	" 800 "	" 640 "
"	"	VII	" 700 "	" 560 "
"	"	VIII	" 600 "	" 480 "
"	"	IX	" 500 "	" 400 "
"	"	X	" 400 "	" 320 "
"	"	XI i XII	" 300 "	" 240 "

ad 6. Pobory maszynisty gmachu sejmowego wynoszą na podstawie uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 16. lutego 1898 i z dnia 14. lutego 1912: płaca 1.440 K. rocznie, prawo do trzech dodatków pięcioletnich po 100 K. rocznie, dodatek funkcyjny do emerytury niepoliczalny 720 koron rocznie, mieszkanie w naturze wraz z opałem i światłem. Obecny maszynista gmachu sejmowego pozostający w służbie od 15. lutego 1895 pobiera na podstawie powyższych uchwał, płacę 1.440 koron, dwa dodatki pięcioletnie po 100 koron, dodatek funkcyjny 720 koron, mieszkanie w naturze z opałem i światłem, 13. zaś marca 1913 roku ma mu przyspaść trzeci dodatek pięcioletni w kwocie 100 K. Ponieważ pobory te byłyby niższe od poborów maszynistów w szpitalach krajowych, co do których przedkłada Wydział krajowy osobne sprawozdanie, przeto dla wyrównania tej różnicy wnosi Wydział krajowy, ażeby Wysoki Sejm podwyższył płacę maszynisty gmachu sejmowego z kwoty 1.440 K. do kwoty 1.600 K, a w miejsce trzeciego dodatku pięcioletniego w kwocie 100 koron rocznie, do którego miałby nabyć prawo z dniem 13. marca 1913 roku, przyznał mu prawo do dwóch dodatków trzyletnich po 200 koron rocznie; reszta jego poborów pozostaje bez zmiany.

ad 7. Na posiedzeniu dnia 14. lutego 1912 uchwalił Wys. Sejm „na dodatki drożyzniane dla aplikantów i stałych dyetaryuszy Wydziału krajowego w r. 1912, ryczałt w kwocie 22.361 K. do dyspozycji Wydziału krajowego“.

Motywy powyższej uchwały była panująca wówczas we Lwowie drożyzna mieszkań i artykułów spożywczych. Ponieważ w stosunkach drożyznianych Lwowa nie zaszła dotąd najmniejsza zmiana na lepsze, i nie ma nadziei, by w przyszłości one korzystniej się ukształtowały, przeto Wydział krajowy uważa za konieczne pozostawienie przyznanych na r. 1912 15% dodatków drożyznianych na rok 1913 i dlatego proponuje Wys. Sejmowi, by podobnie jak na r. 1912, uchwalił ryczałt na r. 1913 „na 15% dodatki drożyzniane dla aplikantów i stałych dyetaryuszy Wydziału krajowego ryczałt w kwocie 22.528 K. do dyspozycji Wydziału krajowego.“ Kwotę tę wstawia Wydział krajowy do Rubr. II. poz. 23a) preliminarza funduszu krajowego.

Na podstawie powyższego sprawozdania Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

- 1) sprawozdanie niniejsze przyjmuje Sejm do wiadomości.
- 2) Sejm powiększa etat oddziału rachunkowego.
 - I. o trzy posady rewidentów z poborami i prawami rangi VIII.
 - II. o trzy posady adjunktów z poborami i prawami rangi IX.
 - III. o trzy posady oficyałów z poborami i prawami rangi X.
 - IV. o trzy posady asystentów z prawami i poborami rangi XI.
 - V. o cztery posady praktykantów z poborami i prawami rangi XII.
 - VI. o cztery posady aplikantów bez rangi z równoczesnem zredukowaniem liczby dyetaryuszy o 15.
- 3) Sejm ustanawia w etacie działu rachunkowego biura krajowej Komisji dla włości rentowych posadę adjunkta rachunkowego z poborami i prawami rangi IX. z równoczesnem zwinięciem istniejącej w tym etacie posady oficyała w randze X, — a nadto powiększa ten etat o jedną posadę praktykanta rachunkowego z poborami i prawami rangi XII. i o jednego dyetaryusza z wynagrodzeniem po 3 K. 20 h. dziennie.
- 4) Sejm ustanawia w etacie biura pośrednictwa pracy posadę asystenta manipulacyjnego z poborami i prawami XI. rangi z równoczesnem zwinięciem w tym etacie posady pisarza etatowego w randze XII.
- 5) Sejm uzupełniając uchwałę swą z dnia 17. listopada 1905. o dyetach i kosztach podróży urzędników, postanawia, że urzędnikom z płacą 10.000 K i wyżej należy się za podróż koleją żelazną i statkiem parowym I. klasa, a dyety ich wynoszą po 21 K dziennie.
- 6) Zmieniając częściowo swą uchwałę z dnia 16. marca 1907. Sejm postanawia, że przy przeniesieniu urzędnika w stan spoczynku doliczać się ma do wymiaru emerytury do ostatniej płacy z pobieranego przezeń dodatku aktywalnego:

w randze V. kwotę . . .	1.000 K
" " VI. " . . .	800 "
" " VII. " . . .	700 "
" " VIII. " . . .	600 "
" " IX. " . . .	500 "
" " X. " . . .	400 "
" " XI. i XII. " . . .	300 "
- 7) Zmieniając uchwałę swoją z dnia 16. lutego 1898. Sejm ustanawia dla maszynisty gmachu sejmowego następujące pobory:

płaca: 1.600 K rocznie;
prawo do dwóch dodatków pięcioletnich po 100 K — i do dwóch dodatków trzyletnich po 200 K rocznie;
dodatek funkcyjny do emerytury niepoliczalny 720 K rocznie — a nadto mieszkanie w naturze z opałem i światłem.
- 8) Na 15% dodatki drożyzniane dla aplikantów i stałych dyetaryuszy Wydziału krajowego w roku 1913. uchwała Sejm do dyspozycji Wydziału krajowego ryczałt w kwocie 22.528 K.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Marszałek krajowy:

Adam Gołuchowski w. r.

Sprawozdawca:

Mieczysław Onyszkiewicz w. r.

Członek Wydziału krajowego.

